

Ольга МАТВЕЄВА

*к.держ.упр., доцент,
доцент кафедри державного управління
і місцевого самоврядування
НТУ «Дніпровська політехніка»*

НАПРЯМИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ГЛОБАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ ІНСТИТУТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЗАРАДИ МИРУ І РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Із початком військового вторгнення Росії на територію України з метою окупації її територій з 2022 року почало відбуватися глибинне переосмислення спільних цінностей та суспільних ролей. З середини активізувалися тенденції вступу громадян до лав збройних сил та територіальної оборони, посилювався волонтерський рух. У соціальних мережах українці почали всі частіше акцентувати увагу на проявах небувалої досі національної єдності та взаємопідтримки.

Війна як стан максимальної концентрації внутрішніх сил, спрямовуваних на вирішення нових та традиційних завдань, суттєво посилила пріоритетність задач злагодженої співпраці та кооперації інститутів громадянського суспільства між собою та з публічними інститутами. Межі співпраці, налагоджуваної протягом багатьох років, вийшли далеко за лані національних кордонів України. Співпраця України (в особі офіційних представницьких інститутів та інститутів громадянського суспільства) з урядами інших країн, іноземними та міжнародними організаціями й фондами почала набувати вражаючих масштабів. Найрозповсюдженішими формами співпраці заради допомоги Україні у війні за останній місяць (з 24 лютого по 24 березня 2022 року) були наступні:

- 1) на міжнародному рівні:
 - міжнародна фінансова допомога;
 - військова участь та допомога зброєю;
 - технічна допомога;
 - гуманітарна підтримка;
 - консультативний супровід;
 - освітньо-інформаційні та наукові послуги (спрощений вступ до закладів освіти і науки, відкриття доступу до освітніх курсів та програм навчання, організація освітньо-наукових подій тощо);
 - організаційна допомога (зокрема, з оформлення, розміщення та влаштування людей, які покинули Україну через війну);
 - колективні акції підтримки України з метою інформування, висвітлення подій, впливу на суспільну думку, активізації міжнародної спільноти, а також збору коштів для допомоги українцям у війні;
 - медійно-інформаційні кампанії й колективні протести проти війни та її організаторів, спрямовані на підвищення рівня обізнаності широкої аудиторії щодо війни в Україні та можливостей її цільової підтримки;
 - санкції проти агресора та припинення співпраці з громадянами й організаціями Росії та Біларусі;

- спортивні події, зокрема, орієнтовані на привернення уваги до України;
- 2) на національному рівні:
 - горизонтальна міжінституційна співпраця з метою забезпечення синергії зусиль щодо злагодженої протидії російській агресії;
 - вертикальна взаємодія між рівнями управління та відповідними публічними інститутами для забезпечення належного та своєчасного виконання наказів головного командування України;
 - міжсекторальна взаємодія та підтримка;
 - активізація та професіоналізація взаємодії в трикутнику відносин «публічна влада – бізнес – громадянське суспільство»;
- 3) на місцевому рівні:
 - організація призову до лав збройних сил України та територіальної оборони;
 - організація волонтерського руху (зокрема, допомога постраждалим верствам населення, що постраждали від війни та допомога медичним закладам та лікарням, що приймають поранених);
 - гуманітарна допомога;
 - цільовий збір коштів та краудфандинг;
 - організація роботи військово-комунальної інфраструктури на місцях (зокрема, підготовка та обладнання бомбосховищ та місць тимчасового розміщення переселенців);
 - індивідуальні громадські ініціативи з допомоги військовим та постраждалим (зокрема, розміщення сімей внутрішніх переселенців у власних оселях, пряме перерахування власних коштів на рахунок ЗСУ, ситуативне передання речей, технічних засобів, медикаментів та продуктів харчування в місця підвищеного попиту на них).

З початку війни до надання безпосередньої допомоги Україні у війні долучились країни ЄС, США, Велика Британія, Туреччина, Японія, Південна Корея, і цей список продовжує поповнюватися. За підсумками голови Національного банку України К. Шевченка станом на 21.03.2022 року, з початку війни Україна отримала міжнародної фінансової, технічної та гуманітарної підтримки на загальну суму 15 млрд. дол. США, понад 5 млрд з яких було спрямовано до бюджету [1].

За цей період на спецрахунок, який Національний банк України відкрив для підтримки Збройних Сил України, кошти надходили як від міжнародної спільноти (зокрема зі США, Великобританії, Польщі, Німеччини, Швеції, Фінляндії, Чехії, Китаю, Франції, Канади та ще багатьох країн світу), так і від громадян та підприємств в Україні [2]. Із цих фондів Національний банк здійснював перерахунок отриманих коштів на потреби військових (Національної гвардії України; Національної поліції України; Міністерства оборони України; Державної прикордонної служби).

Інформаційна підтримка світової спільноти сприяла підвищенню рівня обізнаності громадян різних країн про війну в Україні, що суттєво посприяло збору коштів, зброї армії та технічної допомоги українцям.

Організаційна підтримка глобалізованих процесів допомоги Україні з різних країн (починаючи від волонтерських ініціатив для України і закінчуючи безпосередньою участю іноземних легіонів у війні в Україні, а також розміщенням та інтеграцією воєнних біженців в країнах світу на території їх громад).

У цілому, процеси багаторівневої співпраці інститутів публічного управління та громадянського суспільства заради миру і розвитку в Україні за аналізований період (22.02 – 22.03.2022 р.) набули глобального характеру і характеризувалися високим рівнем синергії зусиль суб'єктів надання допомоги. Таке наднаціональне єднання заради спільних цінностей демократії, свободи, миру та сталого процвітання вилилося у формування розгалуженої мережі організацій та альянсів, що стали на захист миру в Україні та усьому світі. В практичній площині такий захист і допомога проявилися в потужному фінансовому стимулюванні обороноздатності української армії, в нематеріальній – у глибинній трансформації суспільних цінностей, посиленні тенденцій взаємопідтримки і взаємодопомоги, єднання навколо вирішення спільних завдань, міжособистісної емпатії та самопожертви заради спільного розвитку і відбудови миру.

Список використаних джерел

1. Війна всього світу проти РФ: хто і як допомагає Україні у боротьбі з агресором // Сьогодні. – 21.03.2022. – Режим доступу : <https://economics.segodnya.ua/ua/economics/enews/voyna-vsego-mira-protiv-rf-kto-i-kak-pomogaet-ukraine-v-borbe-s-agressorom-1606879.html>

2. На підтримку Армії та гуманітарну допомогу зібрано понад 10 млрд грн. : Національний банк України. – 05.03.2022. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/na-pidtrimku-armiyi-ta-gumanitarnu-dopomogu-zibrano-ponad-10-mlrd-grn>.

Отримано редакційною колегією: 25.03.2022.